

דף נח.

עין משפט ה.

ח"מ סימן שא פעיף א

עין לעיל דף נו. עין משפט ח

עין משפט ו.

א"ח סימן שו פעיף ד

ה. השוכר את הפועל^א לשמור על זרעים או דבר אחר אינו נותן לו^ב שכר שבת לפיכך אין אחריות שבת עליו^ג, אבל אם היה שכיר שבוע או חודש או שנה נותן לו שכר שבת בהבלעה. לפיכך אחריות שבת עליו, ולא יאמר לבעה"ב תן לי שכר שבת אלא אומר לו תן לי שכר השבוע או החודש.

הגה: אם שכרו לחדש והתנה לשלם לו כל יום כך וכך נקרא שכיר יום^ד.

עין משפט ז.

ח"מ סימן שא פעיף א

עין לעיל דף נו. עין משפט ח

עין משפט ז.

ח"מ סימן שא פעיף ד

ד. בכל אלו אם קנו^א מיד השומרים להתחייב באחריותם הרי הם

- א. ולשלם לו שכירות של כל יום ויום.
- ב. וגם הוא אסור לו ליטול שכר שבת אלא א"כ נותן לו דרך מתנה ולא שכר שבת, כה"ח אות כ"ח ממשב"ז.
- ג. ואם אירע קילקול אינו חייב לשלם, מרש"י במציעא נ"ח ע"א, והר"ן כתב דה"ה אם נגנבו או אבדו משמע דבפשיעה חייב כשומר חנם, א"ר אות י"ב.
- ד. שהרי יכול לחזור באמצע החדש וע"כ לא נקרא שכיר החדש. וה"ה המלוים בריבית לעכו"ם או לישראל ע"פ היתר עיסקא וכן לבנקים צריכים להלוות בענין שאם יפרע לו באמצע השבוע יפרענו מכל השבוע כולה ולא בחישוב יומי, מ"א ס"ק ז', וצריך לברר אם הבנקים עושים כן היום. ועיין בכה"ח אות ל"ג מא"ר.
- ה. מה שנוהגים לשכור בע"ש יהודי לשמור העגלות צריך להתנות איתו שישמור גם בע"ש וגם במו"ש כמה שעות כדי שיהיה שמירת השבת בהבלעה.
- ו. גם כששוכרים חדרים במלון בע"ש לשבת צריך לסכם על כמה שעות לפני שבת וכן כמה שעות אחר מו"ש, כדי שיהיה שכר השבת בהבלעה, כה"ח אות ל"ד.
- ז. רמב"ם פ"ב משכירות הלכה א' ממציעא נ"ח ע"א. ואף דש"ח יכול לחייב עצמו כשואל בלא קנין שם כיון שכבר יש לו דין שומר אבל בקרקעות ועבדים וכו' שאין לו תורת

הייבים.

דף נח:

עין משפט א. חו"מ סימן רכח פעיף א

א. גם אונאת דברים אסורה וגדולה מאונאת ממון ק שזה לא ניתן להשבון, וזה בגופו, והצועק על אונאת דברים נענה מיד ר.

הגה: וי"א דאין מצווין על אונאת דברים אלא ליראי ה' ש. ומי שמאנה עצמו מותר להונות אותו ת.

עין משפט ב.ד.ה. חו"מ סימן רכח פעיף ד

ד. כיצד אונאת דברים לא יאמר לו בכמה אתה רוצה ליתן חפץ זה והוא אינו רוצה לקנותו א.

וכן לא יאמר למחפש סחורה לך אצל פלוני לקנות ממנו והוא יודע

שומר צריך קנין. כ"כ הסמ"ע בס"ק ז', והש"ך בס"ק ז' תירץ ששם אמר הריני שואל דומה להריני התקבלתי משא"כ כאן שאפי' שואל פטור ע"כ צריך קנין, ואפי' להרמב"ם דפי"א ממכירה הלכה ט"ו דס"ל דיכול לחייב עצמו באתם עדי, שאני כאן שאינו מחייב עצמו רק אם יאבד דומה לאסמכתא וע"כ צריך קנין. נתיבות ס"ק ד' בחידושים.

ק. ממשנה בב"מ ע"ח ע"ב, וכ"כ הרמב"ם פי"ד ממכירה הלכה י"ב.

ר. מימרא דרב חסדא שם נ"ט ע"א. וילפינן לה בגמ' מהפסוק הנה ה' ניצב על חומת אנך ובידו אנך, ואנך הוא לשון אונאה וניצב משמע שמוכן לשמוע. סמ"ע ס"ק ב'.

ש. נ"י בפ' הזהב נ"ט ע"א והיינו שלא להונות יראי ה', והיא מימרא דרב חנינא בר אידי "לא תוננו איש את עמיתו" עם שאתך בתורה ובמצוות, וכתב הב"ח בשם המרדכי מדקתני אם היה בעל תשובה לא יאמר לו וכו' ממשנה נ"ה ע"ב משמע דאם אינו בעל תשובה אין בו משום אונאת דברים.

ת. והיינו שמזלזל בכבוד עצמו ונפשו ועל אדם כזה לא הזהירה תורה, וגם אחרים מותר להונות אותו ולזלזל בכבודו דלא נקרא עמיתך שאינו מכלל בני הישוב ודרך ארץ. סמ"ע ס"ק ד'.

ובבאר הגולה ס"ק ה' הביא המדרש וכתב דפשוט שהפירוש הוא שאם אדם הונה אותך גם אתה מותר להונות אותו.

א. מציעא נ"ח ע"ב במשנה וברייטא שם נ"ט ע"ב.

שאינן לו למכור. ואם היה חבירו בעל תשובה לא יאמר לו **ב** זכור מעשיך הראשונים, ואם היה בן גרים לא יאמר לו זכור מעשי אבותיך. היו יסורין באים עליו לא יאמר לו כדרך שאמרו חביריו לאיוב **ג** "הלא יראתך כסלתך זכר נא מי הוא נקי אבד".
נשאלה שאלה על דבר חכמה לא יאמר למי שאינו יודע אותה חכמה מה תשיב בדבר הזה **ד**, וכן כל כיוצא בדברים אלו.

עין משפט ו.ז.ז.ז. חו"מ סימן רכח פעיף א
עיינ לעיל עין משפט א

עין משפט כ.ל. חו"מ סימן רכח פעיף ה

ה. יזהר שלא לכנות שם רע לחבירו אע"פ שהוא רגיל באותו כינוי אם כוונתו לביישו אסור **ה**.

- ב.** משמע דאם אינו בעל תשובה עדיין אין בו משום אונאת דברים, מספר החכמה. באר הגולה ס"ק ד'.
- ג.** והם אמרו לו כן מפני שהיה מטיח דברים כלפי מעלה ומדותיו. סמ"ע ס"ק ו'.
- ד.** רמב"ם פי"ד ממכירה הלכה י"ד.
- ה.** מר' חנינא בב"מ נ"ח ע"ב. ואף שרגיל בכך והיינו שאין פניו מתלבנות רש"י ד"ה דדש.